

15 юни и по състояние към 31 декември. Поради неразграничаване на селскостопанската от календарната година отделните стопанства са попълвали различно и таблица № 3 от годишния отчет „Кооперирани стопанства и население“. Правилно е тези таблици от годишния отчет да се попълват по състояние към 31 декември и този принцип да бъде ясно залегнал в указанията при съставянето на годишния отчет за 1958 г.

Голямо преимущество на годишния отчет за 1957 г. са данните по табл. № 9 „Засети и засадени площи — добито производство“ и таблица № 10 „Трайни насаждения и добиви от тях“, за начислените трудодни средно за един работен ден на един кооператор, които дават възможност да се изчисли производителността на труда и разхода на труд за единица продукция. Трябва да се контролира обаче на каква база и как са установени тези коефициенти за отделното стопанство. Указанията в упътването, че броят на трудодните, получени средно от един кооператор за един работен ден се установява по начин, посочен в методиката на изчисляването на труд и средства за единица продукция в ТКЗС, са съвсем недостатъчни. Трябва да се предвидят такива показатели по тези таблици на годишния отчет, които да дават възможност за сравняване на данните за отделните стопанства, а при изработването на инструкцията за попълването на годишния отчет за 1958 г. е необходимо да се дадат най-подробни указания за тяхното изчисляване.

Сегашната таблица № 11 от годишния отчет „Разпределение на производството от растениевъдството и преработка“ не позволява да се определят точно някои средни цени, необходими при изчисляването на продукцията на ТКЗС. Това налага да се направят някои промени в нея за 1958 г. Например оказа се съвсем належащо да се възстанови съкратената в миналото колона от частта на таблицата за разпределението на стоковата част от продукцията „по пределни цени“. От проверките, които се направиха в някои стопанства, се установи, че едни от тях отнасят реализираната продукция по пределни цени в графата „по контрактации“, а други в графата „продадени на свободния пазар“. Такова смесване при отчитане на реализациите на произведената в ТКЗС продукция от растениевъдството не позволява точно да се отчита реализациата на свободния пазар и да се определя средната ѝ цена.

Във връзка със съставянето на баланса на продукцията в ТКЗС в същата таблица № 11 трябва да се постави и въпросът за бонификационните тегла. Този въпрос не е уяснен в указанията за попълване на годишния отчет и не е стоял за разрешение пред органите на Министерството на земеделието. В резултат от това при приемането на годишните отчети за 1957 г. се установи, че едни стопанства при съставянето на таблицата по производството и разпределението на продукцията са отчитали кантарни тегла, а други — бонификационни и разликата между кантарните и бонификационните тегла са отнасяли като фири и загуби. Необходимо е този въпрос да бъде разрешен при изготвянето на годишния отчет и инструкцията за попълването му през 1958 г.

При изчисляването на продукцията по таблица № 11 на годишния отчет се поставят въпросите за формите и начините за отчитане реализацията на продукцията за сметка на фондовете. Във връзка с този въпрос трябва да се посочи как се реализира тази продукция и към кого се насочва — към държавните и кооперативни изкупувателни организации или към населението. При съставянето на таблица № 11 от годиш-